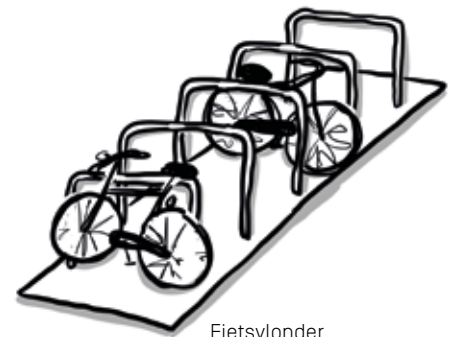

Samen de openbare ruimte toekomstbestendig maken

Aan de slag in Den Haag

Het ontwikkelen van een toekomstbestendige openbare ruimte is de grote uitdaging in veel vooroorlogse wijken in Den Haag. Dit is een integrale opgave waarbij veel ambities samenkomen. Deze opgave vraagt om een gezamenlijke aanpak met bewoners en het pakken van koppelkansen om het ook te kunnen financieren.

Fietsvlonder.

In veel vooroorlogse Haagse wijken is weinig ruimte voor groen en spelen. Verharding en auto's domineren het straatbeeld. Veel bewoners zijn daar klaar mee en willen meer ruimte voor andere

Bomen in de straat.

functies in de buurt. De grootste wens van de buurt is vaak vergroening. Meer verblijfskwaliteit en een betere oplossing voor onder andere fietsparkeren. Veel bewoners willen, ondanks de vaak hoge parkeerdruk, niet dat extra parkeerplaatsen ten koste gaan van de stoep. Dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden om ruimte te creëren. De belangrijkste keuze is de ruimte voor het parkeren van auto's te benutten voor groen of andere functies die leiden tot een betere leefomgeving. En dat gaat niet vanzelf, maar het is wel de toekomst.

In een aantal wijken hebben bewoners zich georganiseerd en hun ideeën en wensen voor de toekomstige inrichting van hun wijk op papier gezet. Samen met de gemeente kan een gezamenlijk beeld vanuit de verschillende beleidsambities worden ontwikkeld. Voor het daadwerkelijk uitvoeren van de wensen en het

verbeteren van de buurt is echter een grotere aanleiding nodig. Anders blijft het bij kleine initiatieven en experimenten. Die grotere aanleiding is vaak een geplande rioolvervanging. De straat gaat dan open en dan kan er van gevel tot gevel een nieuwe inrichting worden ontworpen.

Nog geen standaard aanpak

Het financieren van de integrale opgave roept echter specifieke vragen op, die te maken hebben met het bij elkaar brengen van verschillende doelen, budgetten en verwachte uitkomsten. Er is nog geen standaard aanpak ontwikkeld waar de gemeente op kan terugvallen. De budgetten zijn nog sectoraal verdeeld. Elke afdeling en dienst wil vanuit de eigen doelstellingen een onderbouwing van de claim: *what's in it for me?* Door de budgetten vanuit groenbeheer, verkeersveiligheid, openbare verlichting en riolerings slim te verbinden, en daarbij met

een 'werk-met-werkbudget' de nog ontbrekende middelen aan te vullen, ontstaan nieuwe kansen. Met een efficiëntere aanpak zijn lagere uitgaven gemoeid dan wanneer wij de herinrichting en rioolvervanging apart van elkaar hadden gedaan.

Anticiperen op een andere toekomst betekent, naast het zich kunnen verplaatsen in die toekomst op de middellange termijn, een nieuwe benadering van het beheer en de financiering van de openbare ruimte. De nieuwe wensen over en de toekomstige eisen aan de openbare ruimte zijn financieel en uitvoeringstechnisch lastig op te splitsen in wegbeheer, groenbeheer, speelbeheer en waterbeheer, maar gezien de beleidsambities is dat wel nodig om meerwaarde te halen en deze integrale doelen te verwezenlijken.

In de openbare ruimte, op straat dus, komt alles samen

Groene straat.

Parkeerplek.

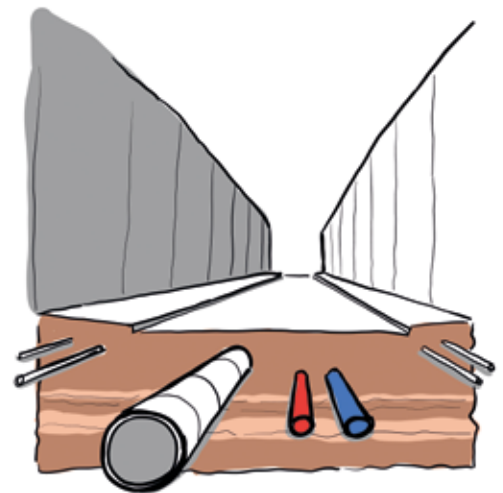
In de openbare ruimte, op straat dus, komt alles samen. Een goed ontwerp is geen stapeling van ruimteclaims om sectorale doelen te behalen. Daar is de ruimte te schaars voor. Er moet dus afgewogen worden wat, gezien de nieuwe wensen en opgaven die op ons af komen, belangrijker is en wordt. En bij die keuzes spelen de gebruikers een belangrijke rol. Gezamenlijk kan er gezocht worden naar synergie tussen de ruimteclaims. Daarbij moet ook het veranderende gebruik en denken over de openbare ruimte meegenomen worden. Er wordt door bewoners, zeker jongere bewoners, anders gekeken naar het gebruik en dus ook de inrichting daarvan. Het sociale aspect en het gemeenschappelijk gebruik maken van de openbare ruimte als verblijfsruimte neemt enorm toe. In een stad waar de verstedelijking de hoogte in gaat, is dit de ruimte die noodzakelijk is voor de versterking van de leefomgevingskwaliteit.

Uitdaging in veel wijken

In veel wijken zien wij de uitdaging ontstaan voor het verbeteren van het leefklimaat. Ruimte creëren voor ontmoeten, spelen, wandelen, vergroenen en fietsparkeren betekent het inleveren van parkeerplekken. Bewoners en andere belanghebbenden moeten in een goede dialoog bij deze keuzes worden betrokken. Hiervoor is het belangrijk om de opgave

inzichtelijk te maken en verbanden te leggen om in een volgende stap de mogelijke oplossingen te ontdekken. Door samen de kansen voor synergie te ontwerpen en deze te verbeelden. Zodat bewoners echt kunnen zien wat de ruimtelijke consequenties zijn en wat de meerwaarde is van bepaalde keuzes.

Onderzocht wordt of een digitale keuze-tool hierbij kan helpen. Door aan de knop van de hoeveelheid parkeerplaatsen in de straat te draaien wordt meteen duidelijk welke ruimte er beschikbaar komt en waar die voor kan worden gebruikt. Het belangrijkste is dat de bewoners zien dat de buurt beter en sterker wordt. En voor de gemeente hoe wij gezamenlijk tot nieuwe integrale oplossingen komen die sterker en goedkoper zijn dan als wij alle opgaven apart te proberen uit te voeren. In de City Deal Openbare Ruimte pakken wij deze uitdaging gezamenlijk op. *

Warmte-koudenet.

Deze bijdrage is onderdeel van een reeks die Stadswerk magazine wijdt aan de City Deal Openbare Ruimte.